

Luleå 2021-12-20

Till

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Ange diarienummer I2021/02381

Remissyttrande

Brommayoutredningen, angående avveckling av driften och verksamheterna vid Bromma flygplats, I2021/0238

Norrbottnens Handelskammare har fått inbjudan till dialog i Brommayoutredningen. Utredaren har efterfrågat en öppen och förtroendefull dialog med engagerade intressenter, samt önskat stöd med faktaunderlag av olika slag.

Om Norrbottens Handelskammare

Norrbottnens Handelskammare är en oberoende, opolitisk medlemsägd näringslivsorganisation. Vi är helt privata och ägs, styrs och finansieras av våra medlemmar. Norrbottens Handelskammares uppdrag är lika viktigt som tydligt – att driva ett aktivt och synligt påverkansarbete för att Norrbotten ska utvecklas till Sveriges mest attraktiva tillväxtregion. Våra fokusområden är infrastruktur, internationell handel samt kompetens. Vi ingår i ett av världens största och äldsta affärsnätverk med nära 50 miljoner medlemsföretag och 12 000 handelskamrar i hela världen. Norrbottens Handelskammare grundades 1904 och är landets näst äldsta. Idag har vi ca 300 medlemsföretag i regionen och dessa medlemsföretag har totalt 26 000 anställda och en omsättning på 132 miljarder kronor tillsammans.

Ekonomi växer

Den arktiska regionen och Norrbottens län har ett mycket stort flygberoende tack vare våra geografiska förutsättningar, vårt internationella och expansiva näringsliv och besöksnäring i kombination med avsaknaden av andra alternativa transportmöjligheter med rimliga restider. Norrbotten har en yta som motsvarar 25% av landets totala yta, så flyget är av avgörande betydelse för tillgängligheten till Stockholm och vidare ut i landet och världen.

OECD konstaterade i sin granskningsrapport, OECD (2017) Territorial Reviews: Northern Sparsely Populated Areas ISBN 978-92-64-26823-4, att vi idag är ledande inom innovationer och utveckling men att vi utmanas av våra avstånd. Då en stor del av vårt näringsliv har anläggningar, kunder, ägare och leverantörer utomlands är tillgången till fungerande flygförbindelser av särskild vikt. Både den växande besöksnäringen och de globala industrikoncernerna i norr är helt beroende av bra och frekventa flygförbindelser till Arlanda.

Norrbotten står inför mycket stora investeringar och etableringar kopplat till den gröna omställningen. Dessa stora etableringar, med en global marknad kommer att påverka hela samhällsstrukturen påtagligt och för att klara kompetensförsörjningen förutspås att de två nordligaste länen, Norrbotten och Västerbotten kommer att behöva växa med upp mot 100 000 människor. För att åstadkomma en attraktiv region kommer effektiva transportmöjligheter vara av avgörande betydelse med inte minst utbyggnad av järnvägsinfrastruktur och effektiva flygplatser. Tittar vi på våra grannländer, Norge och Finland sker liknande samhällsstrukturella förändringar kopplade till stora investeringar och etableringar. Detta gör att kontakterna i öst-västlig riktning kommer att fortsätta att utvecklas i norr genom ett sammanhängande infrastruktursystem oavsett transportslag. Norra Sverige sitter på lösningen på hållbarhetsfrågan vilket leder till att handelsströmmarna och personströmmarna utvecklas och påverkar våra godsflöden i nord-sydlig riktning och i öst-västlig riktning inom såväl som utanför Europa.

Flyget

Norrbottens Handelskammare anser att tillgängligheten via flyget måste säkerställas för hela landet. De regionala flygplatserna har dessutom en viktig samhällsfunktion att upprätthålla vid samhällskriser, olyckor samt beredskap. Detta har blivit extra tydligt under pandemin när tillgången till snabba transporter för både sjukvårdsmaterial, utrustning och inte minst sjukvårdspersonal varit avgörande. Därför är det av största vikt att hänsyn till de regionala och nationella behoven långsiktigt tas samt att kapaciteten på Arlanda säkerställs innan nedläggning av Bromma flygplats sker. På sikt skulle därmed Arlanda stärkas som Sveriges nationella och internationella transportnav. Detta är en strategisk fråga för hela Sverige.

Följande punkter pekar Norrbottens Handelskammare särskilt på:

- Tillgängligheten via flyg till och från norra Sverige är en förutsättning för att klara ett långsiktigt hållbart näringsliv och en fortsatt positiv samhällsutveckling. Flyget är enda alternativet för överdagen resor till och från Norrbotten och Stockholm.
- Beräkningar av tillgänglig kapacitet på Arlanda får inte utgå från ytterst osäkra prognoser om det framtida flygandet med anledning av pandemin.
- Beslut om investeringar för att säkerställa tillräcklig kapacitet på Arlanda även i peaktider måste säkerställas innan en nedläggning av Bromma sker. Om beslut tas i omvänd ordning är risken stor att vi hamnar i ett läge med långvarig kapacitetsbrist till följd av de långa ledtider det innebär från beslut till färdigställande av utbyggd infrastruktur.
- Kapacitetsfrågan på Arlanda måste också innefatta beräkningar och beslut om Arlandas möjligheter att möta den gröna omställningen. Arlanda måste klara av att hantera såväl framtida biobränslen som en utökad andel elflyg. Med en avveckling av Bromma kommer andelen elflyg på Arlanda sannolikt att öka med tanke på att Bromma generellt hanterar mindre flygplansmodeller.
- I utredningens konsekvensanalys gällande funktionsmålet, pekar utredaren på att en avveckling av Bromma kommer leda till tillgänglighetsförluster bland annat på grund av det ökade restiderna mellan flygplats och målpunkter. Det bortser helt från riskerna att flyg från framför allt mindre flygplatser i norra Sverige inte erhåller attraktiva och nödvändiga slottider.

Idag finns ingen kommersiell eller statligt upphandlad trafik till Bromma från flygplatserna i Norrbotten och en nedläggning av Bromma skulle inte direkt påverka tillgängligheten med flyg från länet. Däremot har Bromma enligt organisationen Sveriges Regionala Flygplatser en betydande funktion för de mindre regionala flygplatserna i landet. Sammanfattningsvis är god tillgängligheten till Stockholm och övriga landet och världen avgörande för Norrbotten, såväl för näringsliv som samhällsviktiga transporter. Flyget har en avgörande betydelse och tillgängligheten behöver säkerställas.

Linda Nilsson, VD

Norrbottens Handelskammare